

Til: Dato: 1. desember 2019
Fra: Saksnr.: 19/91-
Kopi: Saksbehandler: Torbjørn Tråholt

Samferdselsdepartementets oppsummering av møte i politisk kontaktgruppe med Aust-Agder, Vest-Agder, Vestfold og Telemark

Avholdt 18. juni på fylkeshuset i Arendal.

Deltakere på møtet:

Aust-Agder

Fylkesordfører Gro Bråten
Komiteleder Oddbjørn Kylland
Opposisjonsleder Torunn Ostad
Administrasjon Ola Olsbu

Vest-Agder

Leder av hovedutvalg Christian Eikeland
Administrasjon Vidar Ose
Administrasjon Jan Otte Hansen

Vestfold

Leder hovedutvalg samferdsel Hans Hilding Hønsvall
Leder hovedutvalg utdanning Knut Anvik
Administrasjon Niklas Cederby
Administrasjon Linda Ehnmark

Telemark

Fylkesordfører Sven Tore Løkslid
Leder hovedutvalg samferdsel Knut Duesund
Utvalgsmedlem Edvard Mæland
Administrasjon Anne-Gro Ahnstrøm
Administrasjon Birgitte Hellstrøm

Politisk ledelse i Samferdselsdepartementet var representert ved statsråd Jon Georg Dale.

Representanter fra virksomhetene (Jernbanedirektoratet, Kystverket, Nye Veier, Statens vegvesen) og KS deltok som observatører i møtet. I tillegg deltok bisittere fra Samferdselsdepartementet.

Statsråden åpnet møtet. Han viste til tidligere møter i serien, og at han ønsker å involvere fylkeskommunene og regionene tidligere i NTP-arbeidet enn ved foregående NTPer. Han fremhevet at fylkeskommunene får en større rolle fremover, og dermed er en bidragsyter som blir viktigere. Han understreket at han er ute etter hva som anses som de viktigste utfordringene; hva er prioritert høyest? Det ble også varslet at departementet kommer tilbake med nye oppdrag høsten 2019, og at dette etterfølges av en ny møterunde våren 2020.

Momenter fra fylkenes presentasjoner og etterfølgende diskusjon:

Agderfylkene hadde slått sammen sine momenter i én presentasjon.

- Fokus på utfordringsbildet. Forankring med vedtak i fylkestinget med regionplan for 2030 (revisjon av planen for 2020). God prosess med involvering av organisasjoner og presentasjoner i kommunene.
- Klima og miljø er viktig, og utslipp fra transport er en del av utfordringene.
- Bygge opp under naturlige vekstmuligheter i regionen. Gode transportmuligheter er en viktig forutsetning.
- Befolkningsveksten er langs kysten. Viktig å se på hvordan befolkningen reiser til og fra jobb. Ønsker drahjelp fra staten til incentivordninger som gjør kollektive transportløsninger bedre og billigere.
- Ser på pendlemuligheter innen 45 minutter reise, og ser på hele kollektivtilbudet. Jernbanen er i noen sammenhenger del av tilbudet til pendlere. Målsetting om å ta hele Agder i bruk, og ønsker flere i jobb.
- I byområder ønsker en at flere skal benytte sykkel, gange og kollektive løsninger. Ny teknologi som f.eks. elbuss er en del av løsningen. Digital infrastruktur har en også fokus på. Ønsker at jernbanen kan være en del av lokaltrafikken.
- Nullutslippsmålene i byvektspakker: mener en må differensiere. I omlandskommuner spiller biltrafikken en viktig rolle. Må konsentrere seg om å redusere biltrafikken i bykjerner, ikke utover dette.
- Ytre Ringvei vil avhjelpe Kristiansand. Nye Veier prioriterer ikke denne fordi den ikke er samfunnsøkonomisk lønnsom. Eksportbedrifter trenger god vei. Avgjørende med tilgang på effektiv transport. Dette inkluderer tilførselsveier.
- "Genistreken": sammenkobling av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen er høyt prioritert. Kun 6 mil med jernbane som vil gi 1 time kortere reisetid mellom Oslo og Sørlandet, og i stor grad bidra til å gjøre jernbane mer attraktivt som transportmiddel.
- Må fokusere på næringslivets utfordringer. Avgjørende med gode havner i Mandal og Arendal. Vil også bidra til overføring fra vei til sjø og bane. Næringslivet i Europa melder at eksport fra Norge tar for lang tid med jernbane.

- Mobilnettet har for dårlig batterikapasitet når strømmen går, og faller ut raskt. Et beredskapsproblem.

Vestfold og Telemark presenterte sine momenter samlet.

- Trafikksikkerhet og effektiv transport er viktig. Regionen kan bidra med å avlaste Osloregionen gjennom å etablere et logistikkcenter for Østlandet.
- Viser til at ASKO bygger i Sande, og vil bruke selvkjørende båt over fjorden. Dette vil avlaste Osloområdet.
- Regionen har en svært ujevnt fordelt bosetting, som er krevende når en skal finne gode løsninger for persontransport. By og land krever ulike løsninger. Det er et stort potensial for økt kollektivbruk.
- Næringslivet i regionen melder at jernbanen er viktig.
- Effektive knutepunkter fremholdes som viktig for at transportsystemet skal fungere bra.
- Ny teknologi er del av løsningen. Yara Birkeland blir en suksess, og vil erstatte 40.000 lastebiler. Ser dette i sammenheng med Parisavtalen. Vil gi reduserte klimagassutslipp.
- Regionen ønsker å være en teknologi-hub, men det krever noen nasjonale virkemidler og støtte.
- Drift og vedlikehold på fylkesveiene er utfordrende som følge av kraftig prisvekst. Ønsker "mer vei for pengene". Nasjonale føringer begrenser handlingsrommet. Etterslepet er på 3,8 mrd. kr.
- Må kritisk gjennomgå utforming av kontrakter med entreprenører. Store kontrakter (i tid, beløp og/eller geografisk utstrekning) bidrar til å skvise ut små aktører. Har ikke oppnådd den graden av konkurranse som en ønsket.
- Har utfordringer på transport øst-vest. Der er ikke jernbane et alternativ. Viktig med avklaring på stamvei.
- Rammebetingelser fra staten legger premissene. Arealpolitikken er viktig.
- Regionen ønsker å delta med å nå målene i Parisavtalen. Klare til å ta de tøffe valgene, men trenger midler.
- Teknologi kan dempe investeringsbehovet. Kjøretøy som kjører tettere f.eks. vil redusere kapasitetsbehovet.
- Ønsker å etablere en smidig ordning med Vy på Vestfoldbanen og få til en god avtale med én felles billett løsning for hele regionen. Vil bidra til økt kollektivbruk.
- Kollektivtilbud må være attraktivt, ikke minst mtp. tidsbruken, men også kostnaden. God regularitet og forutsigbar transport.
- Rammer og bypakker: utfordringen nå er legitimiteten. Arealpolitikken er svært viktig.